

BBV vernieuwing in programmabegroting 2017

Op 17 maart 2016 is het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV gepubliceerd in het Staatsblad en is de wet daarmee van kracht. De wijzigingen uit dit besluit zijn van toepassing op het begrotingsjaar 2017. Dit betekende dat in krap zes maanden de voorstellen moesten worden verwerkt in deze begroting. Hierbij vermelden we nog dat de commissie BBV ook nog een aantal richtinggevende notities heeft gepubliceerd over de onderwerpen grondexploitatie, faciliterend grondbeleid, rente en overhead.

Al met al was de voorbereidingstijd voor de gemeenten erg kort. Onderstaand geven wij in het kort aan hoe de belangrijkste wetswijzigingen in deze begroting zijn verwerkt.

Invoering taakvelden

Vernieuwing	Om gemeenten beter te kunnen vergelijken is er een nieuwe indeling in taakvelden. Gemeenten moeten hun baten en lasten aan deze taakvelden toerekenen. De taakvelden komen in de plaats van de huidige functies die feitelijk alleen gebruikt worden voor de IV3 verantwoording. Hoe de taakvelden vervolgens worden ingedeeld en geordend naar de programma's is aan de gemeenten. Door het opnemen van de taakvelden in de programmabegroting zijn de gemeenten beter vergelijkbaar.
Begroting 2017	Wij hebben ervoor gekozen om per programma zichtbaar te maken welke taakvelden onder het programma vallen en welk aandeel de taakvelden hebben in het saldo van het betreffende programma. Daarnaast is bij het onderdeel 'overzicht baten en lasten' een totaal overzicht opgenomen van alle baten en lasten op de taakvelden in de begroting 2017.

Beleidsindicatoren

Vernieuwing	Om beter te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties wordt naast de uniforme taakvelden in het BBV ook een basisset aan beleidsindicatoren voorgeschreven die gemeenten moeten hanteren in de begroting en verantwoordingsstukken. De beleidsindicatoren zijn beschikbaar op de website waarstaatjegemeente.nl . Naast de verplichte indicatoren zijn er ook facultatieve indicatoren.
Begroting 2017	Het invoeren van de beleidsindicatoren doen we gefaseerd. De eerste stap is het opnemen van de verplichte indicatoren in de programmabegroting. Wij hebben er voor gekozen om de indicatoren per programma weer te geven. Een beleidsindicator zou idealiter moeten worden gekoppeld aan een doelstelling. De indicator moet immers meten of de doelstelling wordt behaald. De verplichte indicatoren hebben echter lang niet altijd een directe relatie met de doelstellingen in onze begroting. Daarom hebben we deze koppeling nu nog niet gelegd. In het komende jaar zullen wij ons nader beraden over het gebruik van de indicatoren. Dan zullen we ook bezien of de we facultatieve indicatoren die ook staan vermeld op de waarstaatjegemeente.nl gaan gebruiken.

N.B.

De verplichte indicatoren 'Jongeren met jeugdreclassering' en 'Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo' zijn niet opgenomen omdat er voor Leusden geen gegevens beschikbaar zijn.

Verbonden partijen

Vernieuwing	De informatie van en over verbonden partijen moet in de begroting worden verbeterd. De wijzigingen in het BBV voor taakvelden en beleidsindicatoren gelden ook verbonden partijen. Gemeenten moeten beleidsinformatie en beleidsrisico's van verbonden partijen bij de betreffende begrotingshoofdstukken gaan opnemen. Hierdoor kan de positie van de raad bij de kaderstelling ten aanzien van en controle op verbonden partijen aanzienlijk worden versterkt. Om te voorkomen dat dezelfde informatie in verschillende beleidsstukken moet worden opgenomen worden de voorschriften met betrekking tot de paragraaf verbonden partijen vereenvoudigd.
Begroting 2017	De gevolgen van deze vernieuwing voor de begroting zijn verwerkt in de paragraaf verbonden partijen. De paragraaf is afgestemd op de vernieuwde eisen. Daarnaast hebben wij een '4 ^e W-vraag' toegevoegd. Naast de drie bestaande W-vragen is bij elke doelstelling aangegeven 'Met wie werken we samen?'. We geven hierbij aan in welk kwadrant van Samenleving Voorop deze taak zich bevindt, welke verbonden partijen zijn betrokken bij de uitvoering van de prestaties en met welke lokale partners wordt samengewerkt. Bij een aantal doelstellingen is ook aangegeven hoe de verbonden partij bijdraagt aan de realisering van de doelstelling.

Overhead en kostentoerekening

Vernieuwing	Door de gemeenten gehanteerde verschillende methoden van kostentoerekening verstoren de financiële vergelijkbaarheid en geeft de raad geen inzicht in de hoogte en samenstelling van overheadkosten. In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer toegerekend aan afzonderlijke beleidsprogramma's maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Gemeenten mogen wel de overheadkosten blijven doorberekenen aan investeringen en grondexploitaties en (extracomptabel) aan de tarieven.
Begroting 2017	Dit is de meest ingrijpende wijziging van het BBV. Ook in Leusden was het gebruikelijk om middels een systematiek van kostenplaatsen de kosten van de overhead door te berekenen naar de kostendragers, de producten in de begroting. In deze begroting hebben we een nieuw onderdeel overhead opgenomen. Daar worden alle overheadkosten verantwoord. Aan de taakvelden worden de directe loonkosten van medewerkers die op die taakvelden werken toegerekend. De overhead wordt niet meer doorberekend en komt op het taakveld overhead. Deze systematiek wordt nader toegelicht bij het onderdeel overhead. De overheadkosten zijn wel doorberekend aan de investeringen, kapitaalwerken en grondexploitaties. Daarnaast is de overhead extracomptabel toegerekend aan de tarieven. Voor een berekening verwijzen wij naar het overzicht kostenonderbouwing heffingen .

Rente (toerekening)

Vernieuwing	De vernieuwing op het gebied van rentetoerekening is slechts gedeeltelijk doorgevoerd. De werking van de notitie rente van de commissie BBV is uitgesteld tot 2018 vanwege de onduidelijkheid over de spelregels, de te korte voorbereidingstijd voor de gemeenten en de grote financiële consequenties die deze wijzigingen kunnen hebben voor gemeenten.
Begroting 2017	In deze begroting is de renteverrekening met het grondbedrijf afgeschaft. Omdat Leusden voor de financiering van grondexploitatie geen geldleningen heeft mag geen rente meer worden doorberekend aan het grondbedrijf. De rentelasten en –baten zijn verantwoord op het nieuwe taakveld treasury. Hier is ook het voorgeschreven renteschema gebruikt voor de toelichting op de rentelasten en –baten (zie onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien). De verdere verwerking van de wijzigingen op het gebied van rente nemen wij mee in de notitie rentebeleid die begin 2017 aan de raad wordt aangeboden.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Vernieuwing	In de voorbereidingen van de vernieuwingen van de BBV is geconstateerd dat het EMU-saldo en sturing hierop weinig aandacht krijgt door gemeenteraden. Omdat een overschrijding van het EMU-saldo als totale overheid consequenties heeft vindt de wetgever het belangrijk dat ook decentrale overheden sturen op het EMU-saldo. Om decentrale overheden beter het EMU-saldo te ramen en te beheersen is in de nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Daarnaast geeft deze balans de raad inzicht in de ontwikkeling van onder meer de investeringen, reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.
Begroting 2017	In de uiteenzetting van de financiële positie hebben wij een meerjarenbalans opgenomen. Wij zien deze eerste balans als een aanzet die komende jaren verder doorontwikkeld zal moeten worden.

De BBV wijzigingen voor het grondbedrijf zijn opgenomen in een afzonderlijk [raadsvoorstel](#).